

Asiantuntijalausunto ympäristövaliokunnalle

Suomen ympäristökeskus

**HE 76/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi
ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**

Ryhmäpäällikkö Anne Raunio
Suomen ympäristökeskus

Ympäristövaliokunnan kokous 27.9.2022

Luonnonsuojelulakiin esitetyt uudet tavoitteet ja keinot ovat perusteltuja

- Kiireellisiä toimia tarvitaan luontokadon pysäyttämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi.
- Lakiesitys perustuu laajaan, tuoreeseen tietopohjaan.
- Suomen ympäristökeskus arvioi, että lakiesityksessä on merkittäviä parannuksia voimassa olevaan luonnonsuojelulakiin.

Lain vaikuttavuutta parantavat erityisesti

- Luontotyyppisuojelelun tehostaminen
- Luonnonhoidon tuet ja avustukset
- Ekologisen kompensaation pelisäännöt
- Alueelliset toimeenpanosuunnitelmat kansallisen biodiversiteettistrategian ja -toimintaohjelman toteuttamiseksi

Uusia tärkeitä tavoitteita

- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistäminen
- Varovaisuusperiaate
- Ympäristötietoisuuden edistäminen
- Luontotiedon hallinnan ja saatavuuden parantaminen

Lakiesityksen vaikuttavuutta vähentävät

- Uhanalaisten luontotyyppien ja lajien huomioonottovelvoitteen supistaminen informaatioluonteiseksi
 - Uhanalaisten luontotyyppien tuominen lakiin on silti merkittävä uudistus, joka lisää niiden painoarvoa
- Ekologisen kompensaation velvoittavuudesta luopuminen
 - Kompensaation pelisääntöjen luominen kuitenkin parantaa olennaisesti vapaaehtoisen kompensaation vaikuttavuutta
- Metsälain erityisen tärkeiden elinympäristöjen päivitystarvetta ei huomioitu osana luontotyyppien turvaamisen kokonaisuutta

Lopuksi

- Lakiesitys on SYKEN arvion mukaan merkittävä edistysaskel luontokadon pysäyttämiseen tähtäävissä toimissa.
- Luonnonsuojelulain soveltamisala on edelleen suppea suhteessa luontokadon juurisyihin, kuten luonnonvarojen käyttöön ja maankäytön muutoksiin.
- Lakiesityksen lisäksi tarvitaan muita uusia ohjauskeinoja, jotka vaikuttavat laaja-alaisemmin luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen koko yhteiskunnan toiminnassa.
- Luontokadon pysäyttäminen edellyttää ekologista siirtymää, jossa luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon kaikessa päätöksenteossa.